

Η απουσία στην παρουσία
Κέντρο Σύγχρονης Τέχνης «Διάτοπος»
4 Μαρτίου - 4 Απριλίου 2009

Presence in Absence
Centre of Contemporary Art Diatopos
4 March - 4 April 2009

«Το Πρόβλημα του Μεγάλου Χρόνου»: Η Διαλογική Διάσταση της Νεκρής Φύσης στο Έργο της Κυριακής Κώστα

Δέσποινα Καταπότη

Σπουδή στη νεκρή φύση.

Αντικείμενα, υλικά και φόρμες σε αισθητική διάδραση. Ένα καθ'όλα μεταμοντέρνο μανιφέστο, μία συνειδητή προσπάθεια ανάδειξης της νέας τάξης πραγμάτων στην καλλιτεχνική δημιουργία με σαφείς αναφορές στην ασυμβατότητα και την ασυνέχεια, το υβριδικό και το ετερογενές, το πολύπλοκο και τη λεπτομέρεια. Έργα που αναδεικνύουν την αντίθεση, ανάμεσα στο «παλιό» και το «νέο», ανάμεσα στο «σοβαρό» και το «ειρωνικό», ανάμεσα στη «στάση» και την «κίνηση», την «απουσία» και την «παρουσία», τη «σιωπή» και το «λόγο». Η νεκρή φύση ως «γίνεσθαι», ως διάλογος μεταξύ των υλικών και των μοτίβων που την απαρτίζουν, ως διάλογος μεταξύ του δημιουργού και του εκάστοτε θεατή, ως διάλογος του υποκειμένου με τα αντικείμενα και τη βιογραφία τους.

Στη δημιουργική κατανόηση των έργων της Κυριακής Κώστα δεν υπάρχει «τέλος» (με άλλα λόγια, ούτε «στόχος», ούτε «ολοκλήρωση»). Δεν υπάρχει ούτε πρώτο ούτε τελευταίο θέμα, ούτε πρώτο ούτε τελευταίο νόημα. Αξία έχει μόνο η διαδικασία. Στο αισθητικό πλαίσιο που διαμορφώνει δεν υπάρχουν όρια, αντίθετα φαίνεται να στοχεύει σε διαλογικά συμφραζόμενα που εκτείνονται στο απεριόριστο παρελθόν και στο απεριόριστο μέλλον. Στην πορεία της διαλογικής διαδικασίας, η κάθε επαφή με τα έργα της, μας οδηγεί στην ανακάλυψη μίας τεράστιας ποσότητας συμφραστικών νοημάτων, κάθε στιγμή, ο διάλογος προχωρεί, ανακαλώντας και αναζωογονώντας τα συμφραζόμενα σε ανανεωμένη μορφή και εν τέλει, σε νέα συμφραζόμενα.

Αυτή είναι η ουσία του open text στο έργο της Κυριακής Κώστα: δυνάμει νοήματα, σημασιολογικοί επαναπροσδιορισμοί, νοηματικοί μετασχηματισμοί, καινούργιες απαντήσεις, ανοιχτές ολότητες. Το αποτέλεσμα: μία μορφή τέχνης με διαλογικό βάθος, μία τέχνη βιογραφική, μία τέχνη που εξελίσσεται, μία τέχνη που δεν «είναι» αλλά «γίνεται».

*«Τίποτα δεν είναι απολύτως νεκρό.
Κάθε νόημα θα γιορτάσει το νόστο του.
Το πρόβλημα του μεγάλου χρόνου».*
Michael Bakhtin, Speech Gengres.

“The Problem of Long Time”: The Dialogical Dimension of Still Life in the Work of Kyriaki Costa

Despina Catapoti

A thesis on Still Life.

Objects, materials and forms in aesthetic interaction. A post-modern manifesto, a conscious attempt to illustrate the new order of things in artistic creation, with explicit reference to incompatibility and discontinuity, the hybrid and the heterogeneous, complexity and detail. These are works that highlight the contrast between “old” and “new”, between the “serious” and the “ironic”, between “immobility” and “motion”, “absence” and “presence”, “silence” and “words”. Still life as “a process of becoming”, as a dialogue between materials and motifs, a dialogue between the creator and the recipient, a dialogue between the subject with the objects and their biography.

If we attempted a “creative comprehension” of Kyriaki Costa’s work, then we would have to accept this work presents no signs of telos (in other words no “aim”, nor “end”). There is no first or last theme, nor a first or last meaning. What matters is the actual process. In the aesthetic framework that she shapes, there are no boundaries; on the contrary, she aims at establishing a dialogical context that projects into the limitless past and the limitless future. In the course of this process, each contact with her work thus leads to the discovery of a vast number of contextual meanings, meanings that are reshaped, revised, reframed and ultimately, transformed it into new forms of understanding.

This is the very essence of “art as open text” in the work of Kyriaki Costa: the dynamic potentiality of meanings, semantic redefinitions, notional restructuring, novel answers, open totalities. The result: a form of art with profound dialogical depth, an art that is thoroughly biographical, an art that evolves, an art which is not content to just “be” but always finds itself in a process of “becoming”.

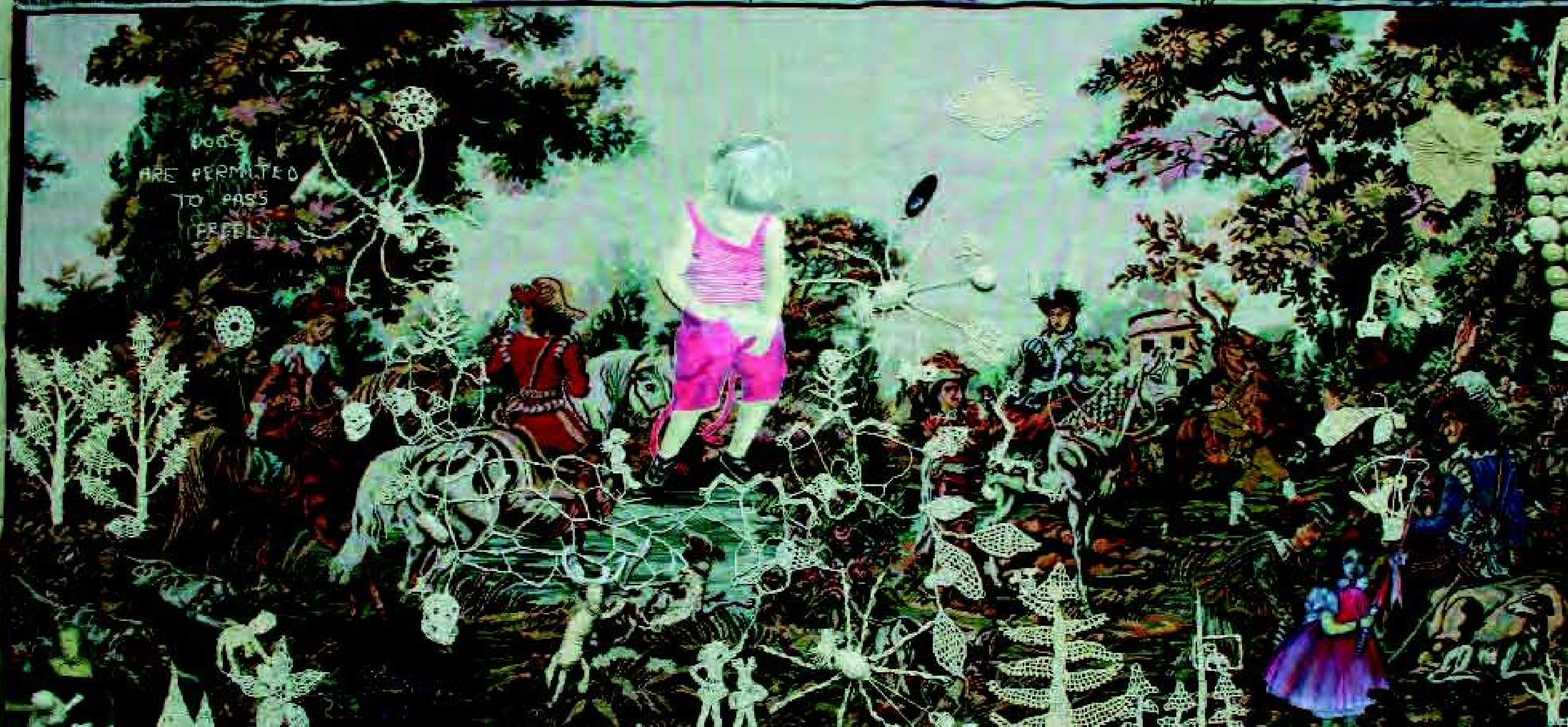
*“Nothing is altogether dead.
Every meaning will celebrate its nostos.
The problem of long time”*
Michael Bakhtin, Speech Gengres.

Εγκατάσταση στο χώρο | Installation

«Αυτή είναι η χώρα μου και είναι απροσδόκητα όμορφη» Υφασματογραφία, κέντημα, 200x70 εκ, 2007 - 2009
«This is my country and it is unexpectedly beautiful» Tapestry, embroidery, 200x70 cm, 2007 - 2009

«Τα σκυλιά επιτρέπεται να περάσουν ελεύθερα» Υφασματογραφία, κέντημα, 200x70 εκ, 2007 - 2009
«Dogs are permitted to pass freely» Tapestry, embroidery, 200x70 cm, 2007 - 2009

E-motions in motion:

Some further thoughts on lines, stories, threads and contrasts

- An animated story of text-iles and text-s
- An animated story of lines making up my own understanding of “home”
- Many interwoven themes & contrasts :

Life / Death
Presence / Absence
Nature / Technology
Above / Below
Tradition / Innovation
Reality / Imagination
“Good” / “Evil”
Familiar / Alien

A bittersweet journey between lines I crossed, stories I imagined, threads I created and contrasts I experienced

THE ART OF WEAVING, THE CRAFT OF BEING

Weaving is a human speciality, depending as it does on dextrous movements of the hands, sometimes working in conjunction with the teeth - as in the preparation of sinews for sewing. In most of its uses, weaving depends on the human hand's distinctive precision grip, which allows it to be held and manipulated between the thumb and forefinger. In a sense, weaving and the use of woven things could be a good index of the emergence of characteristically human forms of life, which would have brought such critical innovations in their wake as the garment, the net and the tent. On the basis of the above, I am tempted to bring forward the conclusion that weaving is an inextricable -and universal- element of human culture.

THE DREAMING: WEAVING AS CULTURAL EXPERIENCE & BEING

Weaving is a form of craft but also a means for telling stories. The trace left by the work of weaving hands is additive with a steadily growing number of material/layers being superimposed upon the substrate. This is precisely how our story is created: through the traces left by the movement and interplay of the working hands as well as the material those hands use. Weaving in that respect, may also be seen as a choreography between hands and material, between the thinking mind and the performing body, between things we have experienced and imagined, between things that can be told and things that can only be felt... This interplay of elements brings to mind the so-called songlines that, in Aboriginal cosmology, criss-cross the entire continent of Australia and are said to be the enduring traces of the journeys of ancestral creator beings as they roamed the country during the formative era known as the Dreaming, leaving their mark in such landscape features as hills, rocky outcrops, waterholes and gullies. Dreaming is the kind of story I wish to create as regards my own cultural surroundings and experiences in Cyprus. I have decided to do so not through words but through the use of materials. I have chosen to follow a path into the past and tradition not by following physically routes and paths but by letting my art “move”. Weaving in motion... this is my version of Dreaming[2].

THE REAL AND THE IMAGINED: RETHINKING THE “BOUNDARY” BETWEEN THE TWO

The traces, which for Aboriginal people are intrinsic to the constitution of the landscape itself, are for western observers but part of an imaginary construction that is ‘pinned on’ to it. Likewise, so far as the western doctor is concerned, the meridian lines that according to the principles of acupuncture run through the body, conducting its vital forces and emerging at its surfaces, are entirely imaginary. But for the practitioner of traditional Chinese medicine, they are real threads. In a similar vein, in my own work, the boundary between the real and the imagined becomes an issue not too easy to tackle. Each theme, that I work with, stands as a transformation of the other. It is through these transformations that surfaces and narratives are brought into being. So for instance, the spider is a real creature but also in certain cases, a metaphor of death or evil. The animals I have selected to portray do indeed exist in (or have once been part of) the Cypriot ecosystem and yet, in certain cases, they just represent more abstract notions such as life, nature or even tradition.

OPEN WORK?

Brigitta Hauser-Schäublin has studied the decorative art of the Abelam, a people of East Sepik Province in Papua New Guinea and has drawn some important conclusions that have also inspired my own work. Abelam decorations are assembled from strings, strips and fronds, mainly of plant material, so as to form an open mesh of flowing or intersecting lines. This approach to decoration, which the Abelam share in common with most other Melanesian peoples, is very interesting for the following reason: The aesthetic focus of the Abelam is not on the surface but on the line. ‘All patterns’, according to Hauser-Schäublin, ‘are perceived from the perspective of the line, or “visual open-work”’.

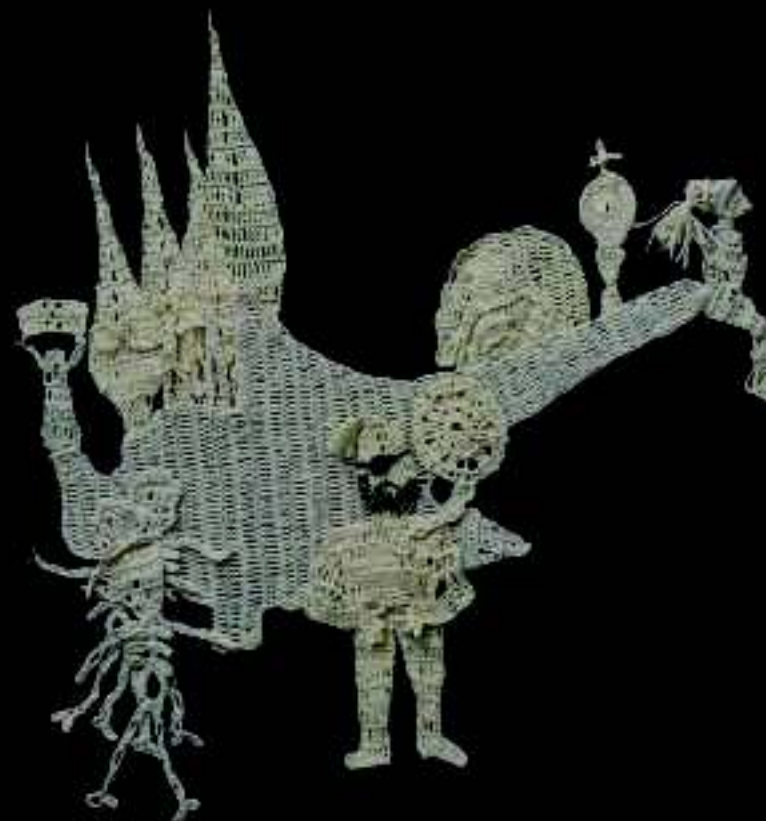
My work also aims to be seen as a visual open work, with no apparent beginning or end:

- Weaving is an open-ended work
- Experience and being is an open-ended work
- History, stories and cultures are open-ended works

All we are is an amalgam of emotions in motion...

[1] The verb ‘to weave’, in Latin, was texere, from which -interestingly- are derived our words ‘textile’ and “text”.

[2] My own understanding of Dreaming is closer to the idea (and experience) of residing permanently in a certain place (i.e. Cyprus) instead of travelling (i.e. Aboriginals)

ΑΠΟΥΣΙΑ

Στην Πράσινη Γραμμή, το σώμα και ο νους μας βιώνουν την καθημερινότητα ως δυαδικότητα, ως διάκριση, ως διχασμένο χωρόχρονο. Εδώ και δεκαετίες, ζούμε και αντιλαμβανόμαστε τα πράγματα μέσα από σαφή όρια και αυστηρά πλαίσια. Πόσο εύκολο είναι να απεγκλωβιστεί κανείς από έναν τόσο ασφυκτικό κλοιό, μία τόσο αποπνικτική πραγματικότητα;

Το έργο ΑΠΟΥΣΙΑ συνιστά ουσιαστικά μία θετική εκδοχή της μη παρουσίας, μία ριζική λύση στο αδιέξοδο της Πράσινης Γραμμής. Μπορούμε κάθε μέρα να κινούμαστε γύρω από τη Γραμμή, χωρίς να χρειάζεται να συμμετέχουμε, χωρίς να δίνουμε πραγματικά προσοχή. Έτσι, συναναστρεφόμαστε με την εν λόγω πραγματικότητα χωρίς να επικεντρώνουμε κατ'ανάγκη την προσοχή μας σε αυτήν. Μέσα από αυτή τη διαδικασία, το σώμα μας είναι αυτό που μεταμορφώνεται σε όριο, το σώμα μας είναι αυτό που περιφereιοποιείται, που συντελεί στη διάκριση μεταξύ του εσωτερικού και του εξωτερικού, μεταξύ του εαυτού μας και των άλλων, μεταξύ αυτού που εκφράζεται σωματικά και αυτού που κρύβει το μυαλό μας. Μπορεί να υπάρχει ένας διχασμένος κόσμος πέρα από το σωματικό μας όριο, όμως μέσα μας υπάρχει ένας άλλος κόσμος, ο δικός μας κόσμος, μια εξατομικευμένη εστία Ύπαρξης, διαποτισμένη με μνήμες, πρόσωπα, εικόνες, ήχους και συναισθήματα.

Η ΑΠΟΥΣΙΑ συλλαμβάνει αυτή τη κρίσιμη ατομική δυαδικότητα, επιτρέπει την ταυτόχρονη εμπειρία διαφόρων χρονικοτήτων, μας δίνει την ευκαιρία να δώσουμε προτεραιότητα στην όποια από τις δυο περιφέρειες της ύπαρξης εμείς επιθυμούμε. Η φύση και ο χαρακτήρας της Ύπαρξης γίνονται θέμα επιλογής, και η ΑΠΟΥΣΙΑ αφορά στις πολλαπλές δυνατότητες της ΠΑΡΟΥΣΙΑΣ. Υπό αυτές τις συνθήκες, η εμπειρία της Πράσινης Γραμμής -και του ορίου εν γένει- αλλάζει τελείως σημασία και νόημα.

ABSENCE

At the Green Line, our mind and body experience everyday life as a duality, a distinction, as fractured time and space. For decades now, we live and perceive things through distinct boundaries and strict frameworks. How easy is it to free oneself from such an asphyxiating noose, such a stifling reality?

The work ABSENCE constitutes a positive account of non-presence, and a fundamental solution to the Green Line's dead end. Every day, we may move around the Line without having to participate or to pay any particular attention. This way, we associate with this reality without necessarily focusing on it. Through this process, it is our body that is transformed into a boundary, it is our body that becomes sidelined, that contributes to the distinction between inner and outer, between self and others, between that which is expressed physically and what our mind is hiding. There may well be a divided world beyond our personal boundary, however inside us there is another world, our own world, an individualised centre of Being, imbued with memories, people, images, sounds and emotions.

ABSENCE captures this crucial individual duality, allows the simultaneous experience of different temporalities, and gives us the possibility to choose which of the two areas of existence to give priority to. The nature of Being becomes a matter of choice, and ABSENCE is concerned with the multiple possibilities of PRESENCE. Under these circumstances, the experience of the Green Line - and that of boundary in general - completely changes in significance and meaning.

«Λευκωσία» Κέντημα, πλαστικό δίκτυο, τύπωμα εικόνας με λέιζερ, βαμβακερή κλωστή, 2007 | Συλλογή Λεβέντειου Μουσείου «Nicosia» Plastic net, wood, cotton thread, laser print 2007 | Leventis Museum Collection

«Σκεπασμένα» Κέντημα, πλαστικό δίκτυ, τύπωμα εικόνας με λέιζερ, βαμβακερή κλωστή, 20x30 εκ, 2007
«Covered» Plastic net, wood, cotton thread, laser print, 20x30 cm, 2007

Φωτογραφική απεικόνιση, στιγμιότυπα από την περφόρμανς «Απουσία στην παρουσία», 2005
Photographic image, snapshots from the performance «Presence in absence», 2005

«Κεντρική Τράπεζα Κύπρου» Κέντημα, φωτογραφική απεικόνιση, βαμβακερή κλωστή, 55x35 εκ, 2007 | Συλλογή Νίκου Χρ. Παττίχη, Λευκωσία, Κύπρος
«Central Bank of Cyprus» cotton thread, embroidery, 55x35 cm, 2007 | Nicos Chr. Pattichis Collection, Nicosia, Cyprus

«Αγώνας δρόμου» Κέντημα, βαμβακερή κλωστή, 40x40 εκ, 2007
«Race» cotton thread, embroidery, 40x40 cm, 2007

«Κήπος» Κέντημα, βαμβακερή κλωστή, 40x40 εκ, 2007
«Garden» cotton thread, embroidery, 40x40 cm, 2007

Φωτογραφική απεικόνιση, Λευκωσία, 30x40 εκ., 2005
Photographic image, Nicosia, 30x40 cm, 2005

Φωτογραφική απεικόνιση, Λευκωσία, 30x40 εκ., 2005
Photographic image, Nicosia, 30x40 cm, 2005

Η δύναμη της μνήμης

Έξω απ’ το Λύκειο Παλλουριώτισσας, καθοδόν προς το σπίτι της Κυριακής, υπάρχει ένα άγαλμα της Αθηνάς Παλλάδος. Αρχαιοπρεπέστατο, με όλα τα αξεσουάρ που κουβαλάει συνήθως η θεά (περικεφαλαία και κοντάρι), στήθηκε υποθέτω εκεί για να θυμίζει στα παιδιά την ελληνικότητα της παιδείας και της ταυτότητάς μας. Το άγαλμα έχει φυσικά την τύχη που έχουν συνήθως τα μνημεία σε δημόσιους χώρους και δη αυτά που κοσμούν σχολεία. Οι μαθητές κάνουν πλάκα μαζί του. Το βάζουν να κρατάει και να κάνει διάφορα. Να πίνει κοκα-κόλα, να καπνίζει τσιγάρο, να «ποζάρει» με μια τσάντα Prada ή με μια ξεραμένη ανθοδέσμη. Από βαρεμάρα, από καθαρόαιμη εφηβική αντιδραστικότητα στο σύστημα κι ό,τι το αντιπροσωπεύει ποιος ξέρει, πάντως η θεά απολαμβάνει απ’ τους μαθητές ειδικής μεταχείρισης. Η Κυριακή έχει καιρό που παρακολουθεί και καταγράφει φωτογραφικά αυτό το «δρώμενο». Βλέπει σ’ αυτό ένα σχόλιο πάνω στο ειδικό βάρος με το οποίο ακουμπάει το ένδοξο αρχαιο-ελληνικό μας παρελθόν στο τώρα και στη διαμόρφωση της ταυτότητάς μας. Βλέπει επίσης μ’ ενδιαφέρον τον τρόπο που ένα στατικό άγαλμα αποκτάει ζωή, ενέργεια και διαφορετικό νόημα μέσα από μια απλή χειρονομία. Αυτή είναι κι η κεντρική ιδέα πίσω από το έργο της με τίτλο «Water», ένα ολιγόλεπτο βίντεο στο οποίο παρακολουθούμε να ξεχύνεται βίαια και με δύναμη νερό απ’ την πύλη του γνωστού μνημείου αφιερωμένο στην Ελευθερία. Εδώ, ένα δημόσιο έργο στατικό, σύμβολο της θυσίας αγωνιστών, άρα και της απώλειας/απουσίας της ανθρώπινης ζωής, μετατρέπεται μέσα απ’ το βίαιο ξέσπασμα του υγρού στοιχείου σε πηγή ενέργειας και ζωής, σε αποδεικτικό στοιχείο μιας παρουσίας. «Σε αρκετά από τα έργα μου προσπάθησα να εστιάσω στη σχέση μεταξύ μνημείου και μνήμης», γράφει η καλλιτέχνις σε σημειώμά της. Αυτό που την ενδιαφέρει ιδιαίτερα είναι ο τρόπος που σ’ αυτή τη σχέση δυο έννοιες αντίθετες, αυτή της απουσίας και της παρουσίας, έρχονται σε αντιπαράθεση για να γίνουν τελικά οι δυο όψεις του ίδιου νομίσματος. «Πάνω απ’ όλα η δουλειά μου σε σχέση με τη μνήμη εμπνέεται από τον τρόπο που ο Λακάν αντιλαμβάνεται το ‘κενό’», συνεχίζει για να προσθέσει πως το κενό, αυτή η αρνητική οντότητα, αυτή η απουσία απ’ την ύπαρξη, θα μπορούσε τελικά να αποτελέσει ένα είδος καλέσματος για ύπαρξη, άρα για παρουσία.

Το «Water» είναι ένα απ’ τα κεντρικά έργα που παρουσιάζονται στην ατομική έκθεση της Κυριακής στο Κέντρο Σύγχρονης Τέχνης Διάτοπος, το οποίο εμπεριέχει τα θέματα εκείνα που καθορίζουν τελευταίως την εικαστική της δουλειά: Την ενασχόλησή της με την έννοια της μνήμης, με το πως προσδιορίζεται τελικά η συλλογική, όπως και η προσωπική ταυτότητα, αλλά και τον προβληματισμό της σχετικά με την έννοια του ορίου, πνευματικού και σωματικού, κι όλα αυτά κάτω απ’ τη γενική σκεπή δυο αντιθέτων, της παρουσίας-απουσίας. Από’ δω προκύπτει άλλωστε κι ο τίτλος της έκθεσης, «Presence in Absence».

Η Κυριακή, ως γνωστόν, είναι περισσότερο καθιερωμένη στη συνείδησή μας σαν σχεδιάστρια μόδας. Ωστόσο, η δημιουργός τα τελευταία χρόνια παράλληλα με τις κολεξιόν της ψηλαφά διερευνητικά τη σχέση μεταξύ εικαστικών τεχνών και design -πρόσφατα μάλιστα στην εξίσωση έχουν προστεθεί άλλες δυο τέχνες, αυτή του χορού και της μουσικής, για αυτό και η έκθεσή της πλαισιώθηκε από την χοροθεατρική παράσταση της Αλεξάνδρας Βάγιερσταλ, όπως και από τα μουσικά κομμάτια που έχουν συνθέσει ειδικά οι Μάριος Τακκούσιης, Βάκια Σταύρου και Γιώργος Χατζηπιερής. Στο Διάτοπο, τα έργα που παρουσιάζει επιστρατεύουν ως βασικές εικαστικές τεχνικές στοιχεία από την παραδοσιακή κυπριακή χειροτεχνία. Το μπλέξιμο με νήμα με βελονάκι για παράδειγμα γίνεται το μέσο με το οποίο η δημιουργός φτιάχνει αυτές τις συνθέσεις όπου η κλωστή γίνεται αφορμή για να «υφανθεί» μια πλοκή και να ξεδιπλωθεί μια ιστορία. Και συνήθως αυτό συμβαίνει στην επιφάνεια αντικειμένων που η Κυριακή έχει μαζέψει μέσα στα χρόνια, όπως στην επιφάνεια ενός ταπισερί, «λάφυρο» από ένα ταξίδι της, όπου η ήδη υπάρχουσα παράσταση με τις λίμνες και τα δέντρα γίνεται το φόντο για μια νέα αφήγηση. Η καλλιτέχνις τοποθετεί εκεί χαρακτήρες, ζώα, αράχνες, λουλούδια για να συνθέσει έναν κόσμο ονειρικό, παραμυθένιο, αλλά ταυτόχρονα ιδιαίτερα οικείο.

Με το οικείο και τις εικόνες που ορίζουν τη συλλογική μας μνήμη πειραματίζεται και στη σειρά από έπιπλα, τα οποία ανακατασκευάζει, χρησιμοποιώντας για ταπετσαρία μνημεία-σύμβολα, όπως ο κολοσσός του Μακαρίου, τα οποία συνδέει με φωτογραφίες απ’ τη δική της ζωή, με φωτογραφίες της οικογένειάς της με φόντο το κατεχόμενο χωριό του συζύγου της, την Ακανθού. Για αυτό και κοιτάζοντας τη δουλειά της συνολικά έχει κανείς την αίσθηση ότι αυτό που φτιάχνει τελικά η Κυριακή είναι μνημεία. Μνημεία που χωράνε στις διαστάσεις του προσωπικού, τα οποία ωστόσο έχουν τη δύναμη να μιλάνε για όλα εκείνα που συγκροτούν και καθορίζουν αυτή την αίσθηση της «κυπριακότητας»: Η τεχνική με βελονάκι, το μαύρο βελούδο που χρησιμοποιούνταν για τα κεντήματα με κουκούλι μεταξοσκώληκα, τα παλιά έπιπλα που θα μπορούσαν να θυμίσουν το σαλόνι μιας γιαγιάς. Και αντιλαμβάνεσαι πως όλα αυτά που η δημιουργός «κουβαλάει» απ’ το παρελθόν με μια δόση νοσταλγίας είναι ακόμα πολύ βαθιά ριζωμένα μέσα μας, στο παρόν μας, ίσως επειδή μεγαλώσαμε μαζί τους. Η απουσία τους, λοιπόν, απ’ τη ζωή μας δεν θα μπορούσε να δηλώσει τίποτε άλλο απ’ την κραυγαλέα παρουσία τους. Το μόνο που χρειάζεται είναι η διαμεσολάβηση της μνήμης, το νήμα δηλαδή εκείνο της αφήγησης που έχει τη δύναμη να τα φέρει όλα μαζί, έπιπλα, ταπισερί, κουζινικά σκεύη, όπως και την έννοια της παρουσίας με αυτήν της απουσίας.

Έλενα Πάρπα

Υπεύθυνη Έκδοσης περιοδικό «Υστερόγραφο»/Ιστορικός Τέχνης

The power of memory

Outside the Pallouriotissa Lyceum, on the way to Kyriaki’s house, there is a statue of Pallas Athena. It is most archaic, with all the accessories the goddess usually carries (helmet and spear), and I presume it was set up there to remind the children of the Hellenic nature of our education and identity. Naturally, the statue suffers the same fate as that of most monuments in public spaces, and especially those that grace school buildings. The students poke fun at it. They get it to hold and do various things: Drink Coca-Cola, smoke a cigarette, ‘pose’ with a Prada bag or a dried-out bouquet. They do it out of boredom, full-blooded adolescent reaction to the system and everything that represents it, who knows. In any case, the goddess enjoys special treatment from the students. Kyriaki has been observing and recording this kind of ‘performance’ in photographs. She sees in it a comment about the particular weight with which our ancient Greek past rests on today and the formation of our identity. She also views with interest the way in which a static statue acquires life, energy and a different meaning through a simple gesture. This is precisely the central idea behind her piece bearing the title ‘Water’, a short video showing water gushing violently and forcefully out of the gates of the familiar monument to Freedom. Here, a public and static piece of art, symbol of the fighters’ sacrifice and therefore of the loss/absence of human life, is transformed through the violent eruption of a liquid element into a source of energy and life, into an evidence of presence. “In several of my works I have attempted to focus on the relationship between monument and memory,” writes the artist in a note. What interests her in particular is the way in which, within this relationship, two contradictory concepts - that of absence and presence - come into conflict in order to become, in the end, the two sides of the same coin. “Above all, my work in relation to memory draws its inspiration from the way in which Lacan understands the ‘void’,” she continues, adding that the void, this negative entity, this absence from existence, could finally constitute a kind of call for existence, and therefore for presence.

‘Water’ is one of the central pieces on display at Kyriaki’s solo exhibition at Diatopos Contemporary Art Centre, and it comprises those issues that have recently defined her visual work: Her preoccupation with the concept of memory, with how collective, as well as individual, identity is ultimately determined, but also her questioning of the concept of boundary, both spiritual and physical - and all this clusters under the general roof of two opposites, presence-absence. It is from this, for that matter, that the title of the exhibition, “Presence in Absence”, arises.

Kyriaki may well be more established in our conscience as a fashion designer. However, in the last few years, along with her collections, the artist has been tracing and researching the relationship between visual arts and design. More recently, in fact, two more disciplines, that of dance and music, have been added to the equation, and that is why a dance-theatre performance of Alexandra Waierstall, as well as music specially composed by Marios Takoushis, Vakia Stavrou and Giorgos Hadjipieris, are acting as a framework for her exhibition. The works she presents at Diatopos mobilise elements of traditional Cypriot handicraft as their basic visual techniques. Crocheting with yarn and needle for example, becomes the means though which the artist creates these compositions, whereby thread becomes the opportunity for a plot to be ‘woven’ and a story to unfold. And usually this happens on the surface of objects that Kyriaki has gathered over the years, as, for example, on the canvas of a tapestry (‘loot’ from one of her trips abroad), where the already existing scenery of lakes and trees becomes the background for a new narration. The artist places characters, animals, spiders and flowers there in order to compose a dreamy, fairytale world, which at the same time is quite familiar.

Kyriaki also experiments with the familiar and the images that define our collective memory in a series of furniture, which she reupholsters with monuments-symbols, such as the colossus of Makarios, combined with photographs from her own life, photographs of her family, with Akanthou, her husband’s occupied village, as a backdrop. Looking at her work in its entirety, therefore, one has the feeling that what Kyriaki is creating are monuments. Monuments that can be accommodated within the dimensions of the personal, but which have the strength to speak out for all those things that compose and define this sense of ‘Cypriotness’: the crocheting technique, the black velvet cloth once used for silk cocoon embroideries, the old furniture that conjures up a grandmother’s living room. And you realise that all those things that the artist is ‘carrying’ from the past with a dose of nostalgia are still very deeply rooted inside all of us, inside our present, perhaps because we grew up with them. Their absence from our lives, therefore, could affirm nothing but their blatant presence. All that is required is the intervention of memory, that yarn, in other words, of narration that has the power to bring it all together, furniture, tapes-tries, kitchen utensils, as well as the notion of presence together with that of absence.

Elena Parpa

Arts Editor, Ysterografo magazine/ Art Historian

«Μεταξύ του μέσα και του έξω» Κέντημα, πλαστικό δίκτυ, τύπωμα εικόνας με λέιζερ, βαμβακερή κλωστή, 60x45 εκ, 2007
«Between inside and the outside» Plastic net, cotton thread, laser print, embroidery, 60x45 cm, 2007

«Νερό» Εικόνα από βίντεο, 2009, Διάρκεια 2:09
«Water» Video still, 2009, Duration 2:09
<http://www.youtube.com/watch?v=6CSMFzwNdqU>

«Οικογένεια» Εικόνα από βίντεο, 2008, Διάρκεια 1:00
«Family» Video still, 2008, Duration 1:00
<http://www.youtube.com/watch?feature=endscreen&v=336VpBY8Fnc&NR=1>

«Στήριξη» Κέντημα, πλαστικό δίκτυ, τύπωμα εικόνας με λέιζερ, βαμβακερή κλωστή, 25x35 εκ, 2007
«Renovation» Plastic net, cotton thread, laser print, embroidery, 25x35 cm, 2007